

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Istungidokument

4.2.2014

B7-0145/2014

RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja avalduse alusel

vastavalt kodukorra artikli 110 lõikele 2

Olukord Egiptuses
(2014/2532(RSP))

Cristian Dan Preda, Elmar Brok, Tokia Saïfi, Marietta Giannakou, Davor Ivo Stier, Alf Svensson, Andrej Plenković, Rodi Kratsa-Tsagaropoulou, Ria Oomen-Ruijten, Peter Šťastný, Elena Băsescu, Monica Luisa Macovei, Marco Scurria, Salvatore Iacolino, Eduard Kukan, Salvador Sedó i Alabart, Roberta Angelilli
fraktsiooni PPE nimel

RE\1018031ET.doc

PE527.345v01-00

ET

Ühinenud mitmekesisuses

ET

**Euroopa Parlamendi resolutsioon olukorra kohta Egiptuses
(2014/2532(RSP))**

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Egiptuse kohta,
  - võttes arvesse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ja komisjoni asepresidendi Catherine Ashton 11. septembri 2013. aasta kõnet Euroopa Parlamendis ja tema 3. oktoobri 2013. aasta, 27. novembri 2013. aasta, 1., 23. ja 24. detsembri 2013. aasta ning 11. ja 19. jaanuari 2014. aasta avaldusi,
  - võttes arvesse ELi–Egiptuse 2001. aasta assotsieerimislepingut, mis jõustus 2004. aastal ja mida täiendati 2007. aastal kokku lepitud tegevuskavaga, ning komisjoni 20. märtsi 2013. aasta eduaruannet selle rakendamise kohta,
  - võttes arvesse Egiptuse 8. juuli 2013. aasta põhiseaduslikku deklaratsiooni, milles on esitatud põhiseaduse parandamist ja uusi valimisi käsitlev tegevuskava,
  - võttes arvesse 1. detsembril 2013. aastal põhiseaduskomisjonis vastu võetud Egiptuse uut põhiseadust ning 14. ja 15. jaanuaril 2014. aastal toimunud referendum tulemust,
  - võttes arvesse kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelist pakti ning majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste õiguste rahvusvahelist pakti, mille mõlemaga Egiptus on ühinenud,
  - võttes arvesse kodukorra artikli 110 lõiget 2,
- A. arvestades, et järjestikused pommirünnakud ja vägivaldsed kokkupõrked meelevaldustel, millega tähistati Mubarak'i režiimi kukutamiseni viinud rahvarahutuste kolmandat aastapäeva, on põhjustanud palju uusi surmajuhtumeid ja vigastusi;
- B. arvestades, et 1. detsembril 2013. aastal kiitis põhiseaduskomisjon, millesse kulus 50 eksperti, k.a paljud poliitilised ja usuliidrid, kuid mitte ühtegi Moslemi Vennaskonna liiget, heaks Egiptuse uue põhiseaduse eelnõu esitamise referendumile; arvestades, et 14. ja 15. jaanuaril 2014. aastal toimus põhiseaduse referendum, millel osalemise aktiivsus oli 38,6% ja põhiseaduse poolt hääletas 98,1% osalenutest; arvestades, et liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ja komisjoni asepresidendi Catherine Ashton avalduse kohaselt ei ole ELil küll võimalik anda referendum läbiviimisele põhjalikku hinnangut või kontrollida väidetavaid rikkumisi, kuid viimastel ei paista siiski olevat olnud tulemustele määravat mõju;
- C. arvestades, et referendum turvalisuse tagamiseks kasutati kogu riigis hulgaliselt turvatöötajaid; arvestades, et referendum ajal toimus mitu vägivaldajuhtumit; arvestades, et siseministeeriumi andmetel sai referendumiga seotud vahejuhtumite käigus surma üheksa inimest ja 444 vahistati;
- D. arvestades, et alates 2013. aasta juulist on ametist tagandatud president Morsi toetajate

- ja vastaste ning meeleavaldajate ja julgeolekujõudude vahelistes kokkupõrgetes hukkunud enam kui tuhat inimest ning veelgi rohkem on saanud vigastada;
- E. arvestades, et 12. novembril 2013. aastal tühistati riigis erakorraline seisukord ning 14. augustil 2013. aastal kehtestatud liikumiskeeld;
  - F. arvestades, et kodanikuühiskonna organisatsioonidel on väga oluline roll sellel Egiptuse jaoks kriitilise tähtsusega poliitiliste ja sotsiaalsete muutuste perioodil; arvestades, et igas tõelises demokraatias on vabal ja sõltumatul ajakirjandusel ning meedial ühiskonnas keskne roll;
  - G. arvestades, et ametist tagandatud president Morsit ootab ees neli eraldi kriminaalmenetlust, millest kolm on seotud tema ametiajaga; arvestades, et esimene kohtuprotsess algas 4. novembril 2013. aastal ja uus istung on kavandatud 1. veebruarile 2014. aastal; arvestades, et ametist tagandatud president Morsit esindavad Moslemi Vennaskonna juristid esitasid 20. detsembril 2013. Aastal Rahvusvahelisele Kriminaalkohtule ametliku kaebuse;
  - H. arvestades, et alates president Morsi võimult eemaldamisest eelmisel suvel on moslemite ja kopti kristlaste vahelised pinged Egiptuses kasvanud ning viinud paljude kopti kristlaste kirikute hävitamiseni;
  - I. arvestades, et 2013. aastal oli Egiptus riik, kus toimus kõige rohkem kristlastega seotud vahejuhtumeid maailmas ning ajakirjanduse vahendusel on teada vähemalt 167 sellist juhtumit; arvestades, et Egiptuses tehti ligikaudu 500 katset kirikuid sulgeda või hävitada ning teada on vähemalt 83 usulistest motiividest tingitud kristlaste tapmise juhtumit;
  - J. arvestades, et ebastabiilse Siinai piirkonna julgeolek halveneb veelgi julgeolekujõudude vastu suunatud pidevate vägivallarünnakute tõttu; arvestades, et 24. detsembril 2013. aastal toimus Niiluse deltas Mansouras asuva politsei peakorterit juures autoga tehtud enesetapupommirünnak, mis surmas 16 inimest ja vigastas rohkem kui sadat; arvestades, et Egiptuse valitsus kuulutas surmavale rünnakule vastuseks Moslemi Vennaskonna 25. detsembril 2013. aastal terroriorganisatsiooniks; arvestades, et Moslemi Vennaskond eitab oma seotust selle rünnakuga, kuid üks Siinai poolsaarel paiknev Al-Qaidat eeskujuks pidav rühmitus on võtnud endale selle eest vastutuse;
  - K. võttes arvesse, et igal aastal kaotavad tuhanded inimesed Siinai poolsaarel elu ja kaovad, kusjuures inimkaubitsejad röövivad ja hoiavad lunaraha saamise lootuses pantvangis teisi, peamiselt Eritreast ja Somaaliast pärit pagulasi, sealhulgas paljusid naisi ja lapsi; arvestades, et pagulasi röövatakse ka Sudaani põgenikelaagritest ja tuuakse Siinaile; arvestades, et inimkaubitsejate ohvreid kuritarvitatakse kõige ebainimlikumal moel ning neile saab osaks süstemaatiline vägivald, piinamine, seksuaalne ärakasutamine ja sunniviisiline töö või nad tapetakse organikaubanduse jaoks;
  - L. arvestades, et naised on praegusel üleminekuajal eriti kaitsetus olukorras ning naiste õigusi ei austata täiel määral;
  - M. arvestades, et Egiptuse majandus on suurtes raskustes; arvestades, et alates 2011. aastast

on töötus kasvanud ja vaesuse määr suurenenud;

- N. arvestades, et kooskõlas läbivaadatud Euroopa naabruspoliitikaga ning eelkõige põhimõttega „rohkema eest rohkem” põhineb ELi ja Egiptuse suhete tasand ja ulatus stiimulitel ning sõltub seepärast kõnealuse riigi edusammudest võetud kohustuste, sh demokraatia, õigusriigi põhimõtte, inimõiguste ja soolise võrdõiguslikkuse valdkonnas võetud kohustuste täitmisel;
1. mõistab kindalt hukka kõik terroriaktid, igasuguse vägivalda, vägivaldale õhutamise ja vihkamist õhutavad avaldused; nõuab tungivalt, et kõik poliitilised osalised ja julgeolekujõud näitaksid üles äärmist vaoshoitust ja hoiduksid provokatsioonidest, et riigi huvides uut vägivalda ära hoida; avaldab siirast kaastunnet ohvrite perekondadele;
  2. nõuab tungivalt, et ametivõimud tagaksid kõigi tapmiste ja kuritarvituste viivitamatu, sõltumatu ja erapooletu uurimise ning süüdlaste vastutuselevõtmise; nõuab meetmete võtmist julgeolekusektori reformimiseks, asjakohase sisekontrolli kehtestamiseks ja julgeolekujõudude koolitamiseks, et nad austaksid meelevaldustel korda pidades inimõigusi ja et hoida ära piinamise, väärkohtlemise ja seksuaalse vägivalda juhtumid;
  3. võtab teadmiseks referendum tulemused, mis näitavad selget toetust Egiptuse uuele põhiseadusele; avaldab heameelt, et Egiptuse uues põhiseaduses viidatakse tsiviilvalitsusele, täielikule usuvabadusele ja kõigi kodanike võrdõiguslikkusele, lapse õiguste tagamisele, igasuguse piinamise keelustamisele, orjapidamise kõigi vormide keelustamisele ja kuritegelikuks tunnistamisele ning Egiptuse poolt alla kirjutatud rahvusvaheliste inimõigusi käsitlevate lepingute järgimise kohustusele;
  4. kutsub ametivõime üles heakskiidetud artikleid ja sätteid täielikult rakendama, eriti neid, mis puudutavad Egiptuse rahva õigusi ja vabadusi, ning jätkama liikumist kaasava ja tsiviilisikute juhitava sallivusele ning leppimisele tugineva demokraatia suunas; palub Egiptuse ametivõimudel hoiduda sõjakohtute kasutamisest tsiviilisikute üle õiguse mõistmisel;
  5. kordab uuesti, et poliitiline üleminekuprotsess peaks järgmisena viima vabade, ausate, kaasavate ja vägivaldeta parlamendi- ja presidendivalimisteni uue põhiseadusega kindlaks määratud ajavahemikus; tuletab meelde, et võim tuleks anda kohe pärast iga valimist üle demokraatlikult valitud tsiviilvalitsusele; rõhutab, et konstruktiivne ja kaasav poliitiline dialoog, leppimine ning taasintegreerimine on ainus tee demokraatiani;
  6. nõuab tungivalt, et Egiptuseajutised ametivõimud ja julgeolekujõud tagaksid kõigi kodanike turvalisuse, olenemata nende poliitilistest vaadetest, kuuluvusest või usutunnistusest, et nad austaksid inimõigusi ja põhivabadusi, kaitseksid ühinemisvabadust, rahumeelse kogunemise õigust, sõna- ja ajakirjandusvabadust, kohustuksid järgima dialoogi, hoiduksid vägivaldast ning austaksid ja täidaksid riigi rahvusvahelisi kohustusi;
  7. väljendab muret 2013. aasta seaduse nr 107 pärast, mis reguleerib avalike kogunemiste, rongkäikude ja rahumeelsete meelevalduste õigust, ning nõuab tungivalt, et Egiptuse vahevalitsus tagaks kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelise pakti kohase

ühinemisvabaduse ja rahumeelse kogunemise õiguse ja järgiks rahvusvahelisi standardeid;

8. nõuab kõigi kogunemis-, ühinemis- ja sõnavabaduse rahumeelse kasutamise eest poliitilistel põhjustel kinni peetute vabastamist ning kõigi kriminaal-asjade kiiret ja läbipaistvat läbivaatamist; rõhutab vaba ja õiglase kohtuliku arutamise tähtsust kõikide kinni peetavate puhul; teeb ettepaneku reformida õigusalasutusi käsitlev õigus, et tagada tõeline võimude lahusus;
9. rõhutab veel kord, kui tähtis on kodanikuühiskonna ja vaba meedia panus tõelise ja jätkusuutliku demokraatia ülesehitamisse Egiptuses; kutsub Egiptuse ajutisi ametivõime üles rakendama uue põhiseaduse artiklit 65, milles sätestatakse, et kõikidel üksikisikutel on õigus väljendada oma arvamust kõne, kirja, kujutise või muu väljendus- ja avaldamisvahendi kaudu; kutsub ajutist valitsust üles tagama, et riigisisised ja rahvusvahelised kodanikuühiskonna organisatsioonid ja ajakirjanikud saaksid riigis tegutseda vabalt;
10. mõistab kindlalt hukka kopti kogukonna vastase vägivalda ja paljude kirikute, kogukonnakeskuste ja äriettevõtete hävitamise kogu riigis; väljendab muret seoses asjaoluga, et ametivõimud ei võtnud paljudele hoiatustele vaatamata kopti kogukonna kaitseks piisavaid julgeolekumeetmeid;
11. väljendab muret terroriaktide ja vägivallarünnakute sagenemise pärast Siinail ning kutsub Egiptuse ajutisi ametivõime üles julgeolekut taastama; kutsub Egiptuse ajutisi ametivõime uurima inimkaubanduse, mõrvade, piinamise, seksuaalse ärakasutamise ja elundikaubanduse juhtumeid ning võtma asjakohaseid meetmeid, et kaubitsejate rühmituste liikmed riigisiseseid õigusakte ja rahvusvahelist õigust kohaldades vahistada ja kohtu alla anda; tuleb meelde uue põhiseaduse artiklit 89, mis keelab orjapidamise ning igasuguse inimeste rõhumise ja tahtevastase ärakasutamise;
12. kutsub Egiptuse ajutisi ametivõime üles töötama välja, võtma vastu ja rakendama õigusakte, et võidelda igasuguse soopõhise vägivalda vastu, tagada tõhusad ja kättesaadavad teatamiskanalid ja kaitsemeetmeid, mis arvestavad ohvrite vajaduste ja konfidentsiaalsusega, ning tagada asjakohased kriminaalkaristused kuritegude toimepanijate suhtes;
13. kiidab heaks Egiptuse inimõiguste nõukogu soovitusel järel Egiptuse ajutiste ametivõimude väljendatud soovi avada Kairos ÜRO inimõiguste ülemvoliniku büroo piirkondlik kontor ning nõuab tungivalt, et Egiptuse ajutine valitsus teeks kõik vajaliku selle kontori kiiremaks avamiseks;
14. kinnitab veel kord oma lubadust abistada Egiptuse rahvast demokraatlike ja majanduslike reformide suunas liikumisel; nõuab tungivalt, et EL võtaks oma kahepoolsetes suhetes Egiptusega ja talle finantsabi andmisel arvesse nii tingimuslikkuse põhimõtet („rohkema eest rohkem”) kui ka Egiptuse tõsisemaid majandusprobleeme;
15. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale ja komisjoni asepresidendile,

liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning Egiptuse Araabia Vabariigi ajutisele valitsusele.